

Inspectoratul Școlar Județean Neamț
Colegiul Național „Roman-Vodă”

CONCURSUL REGIONAL EXCELSIOR

înscris în CPPERI 2025, poziția 1359

EDIȚIA a III-a

Etapa județeană,
15 februarie 2025

- *Toate subiectele sunt obligatorii.*
- *Timp de lucru: 120 de minute*
- *Din oficiu 10 puncte*
- *Total: 100 de puncte*

Numele: _____	

Inițiala prenumelui tatălui: _____	
Prenumele: _____	
Școala de proveniență: _____	

Localitatea: _____	
Înv. /prof.: _____	
Nume și prenume supraveghetori:	Semnătura

Clasa a IV-a

Citește cu atenție!

Textul A

„Curând, zări vârfulurile brazilor înălțându-se peste acoperișul cabanei, apoi întreaga cabană și, în sfârșit, îl văzu pe bunicul ei, așezat pe băncuță, cu pipa în gură. Zbură spre el ca o săgeată și, până să apuce să-și dea seama bătrânul cine gonia spre el ca o vijelie, Heidi azvârli coșul cât colo și se agăță de gâtul ursuzului unchiaș din singurătatea munților. Era atât de coplesită, încât nu izbutea să spună nimic altceva decât să repete întruna:

— Bunicule, bunicule, bunicule!

Bătrânul tăcea, nefiind în stare să rostească o vorbă. În schimb, ochii lui, care de mulți ani nu mai știau ce-i plânsul, erau acum încărcăți de lacrimi. O mângâie un timp pe Heidi, cu toată duiosia, apoi, desprinzându - se din înlănțuirea brațelor ei, își așază nepoata pe genunchi și o cercetă îndelung, cu o privire înduioșată:

— Cum se face că te-ai întors? spuse el într-un târziu. Sper că nu te-au gonit...

— Oh, nu, bunicule, se grăbi să-i răspundă Heidi, nici nu te gândi la așa ceva! Toți au fost buni cu mine, dar, știi, mi-era atât de dor de tine, de Peter și de caprele noastre, încât uneori, simțeam că mă sufoc. Mi-era însă rușine să le spun, de teamă să nu-și închipuie că sunt o fetiță nerecunoscătoare. Cred că doctorul, prietenul domnului Sesemann, m-a ajutat cel mai mult să mă întorc acasă. Despre toate astea s-ar putea să scrie în scrisoarea pe care ți-am adus-

o. Sări de pe genunchii bunicului și, scoțând repede din coșuleț plicul și pachetul rotund lăsate de Sebastian, le așeză în fața bătrânului.

— Țasta e pentru tine, spuse bunicul, punând pachetul pe bancă și, după ce citi scrisoarea, o împături și o vârî în buzunar.

— Hai, nu vrei să bei un pic de lapte cu mine? o întrebă el pe fetița. Ia-ți pachetul și să intrăm în casă... Acum o să ai cu ce să-ți cumperi un pat bun și îmbrăcăminte pe tot anul.

— N-am nevoie de nimic, răspuse Heidi. Pat am, iar haine am căpătat de la Clara atât de multe, încât nu știu ce să mai fac cu ele.

— Nu-i nimic, spuse bunicul, o să folosești banii altă dată.

Urcară împreună în podul de fân. Deodată, Heidi se opri înmărmurită:

— Ce s-a întâmplat cu patul meu, bunicule?

— L-am desfăcut... Știi, nu credeam că ai să te mai întorci, dar fii liniștită, îți pregătesc un altul, mai frumos, răspuse bunicul. Mai întâi, însă, să mergem să bem laptele.

Heidi se așeză pe locul ei obișnuit. Își bău laptele cu poftă, dintr-o răsuflare, apoi lăsă cana pe masă și spuse, suspinând de plăcere:

— Ah, ce lapte minunat, nu cred că există altul mai bun pe lume!”

(Johanna Spyri, „*Heidi, fetița munților*”)

Textul B

„Cu părul nins, cu ochii mici
Și calzi de duioșie,
Aieve parc-o văd aici
Icoana firavei bunici
Din frageda-mi pruncie.

Torcea, torcea, fus după fus,
Din zori și până-n seară;
Cu furca-n brâu, cu gândul dus,
Era frumoasă de nespus
În portu-i de la țară...

Căta la noi așa de blând,
Senină și tăcută;
Doar suspina din când în când
La amintirea vreunui gând
Din viața ei trecută.

De câte ori priveam la ea,
Cu dor mi-aduc aminte
Sfiala ce mă cuprindea,
Asemuind-o-n mintea mea
Duminicii preasfinte...”

(Ștefan Octavian Iosif, „*Bunica*”)

SUBIECTUL I (20 de puncte)

1. Precizează numărul de sunete și litere pentru următoarele cuvinte:

Cuvântul	Număr de litere	Număr de sunete
copleșită		
există		
gheară		
torcea		

0, 25 X 8= 2 puncte

2. Găsește cuvinte cu sens asemănător pentru:

Cuvântul	Cuvântul cu sens asemănător
a izbuti	
blând	
firavă	
a azvârli	

0, 25 X 4 = 1 puncte

3. Găsește cuvinte cu sens opus pentru:

Cuvântul	Cuvântul cu sens opus
uneori	
ursuz	
obișnuit	
gonit	

0, 25 X 4 = 1 puncte

4. Alcătuieste enunțuri, folosind cuvintele „furcă”, „brațe”, „zori” și „fii”, cu alte sensuri față de cele din text.

1 X 4 = 4 puncte

5. Pornind de la cuvântul „vorbă”, scrie patru cuvinte din familia acestuia.

0, 5 X 4 = 2 puncte

6. Analizează gramatical cuvintele subliniate din următorul enunț:

Heidi se așeză pe locul obișnuit.

0, 5 X 4 = 2 puncte

7. Transformă următoarele cuvinte în părțile de vorbire date în tabel:

Substantiv	Adjectiv	Verb
		a îmbrăca
gând		
	blând	
sfială		

0, 5 x 8 = 4 puncte

8. Alcătuiește enunțuri în care să folosești cuvintele: într-una / întruna, altădată/ altă dată.

0, 5 X 4 = 2 puncte

9. Alege varianta corectă a următoarelor substantive:

untdelemn/unt de lemn

telecomandă/ tele comandă

pomi cultură/ pomicultură

Cluj- Napoca/ Clujnapoca

0, 25 X 4 = 1 puncte

10. Alcătuieste 2 propoziții în care cuvântul „ fabrică” să fie:

substantiv

verb

0, 5 X 2 = 1 puncte

SUBIECTUL al II-lea (40 de puncte)

1. Ce reacție a avut bătrânul când și-a revăzut nepoata? Formulează răspunsul în 2 – 3 enunțuri. Valorifică informațiile din text!

7 puncte

2. Prezintă, în 3 – 5 rânduri, cum s-au comportat membrii familiei Sesemann cu Heidi. Exemplifică printr – o secvență din text.

8 puncte

3. De ce o vedea poetul pe bunica asemenea unei icoane? Motivează răspunsul în 2 – 3 enunțuri. Exemplifică printr – o secvență din text.

7 puncte

4. Scrie 4 perechi de cuvinte care rimează în poezia „Bunica”, de Ștefan Octavian Iosif.

4 puncte

5. Transcrie 4 expresii frumoase din poezia „Bunica”, de Ștefan Octavian Iosif.

4 puncte

6. În 5 – 7 rânduri, descrie bunica, așa cum apare în poezie (3 trăsături fizice și 3 trăsături morale).

10 puncte

